

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ
Guidelines for the Development of Early Childhood Development Center
Administration in Local Administrative Organizations in Chaiyaphum Province

¹นักศึกษาลัทธิสุตตรปิฎกปริชาสนนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
noomtritheap@gmail.com

บทคัดย่อ

คำสำคัญ: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน, ครูผู้ดูแลเด็ก

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

in Chaiyaphum Province. This research is a mixed model consisting of quantitative research collect questionnaires 243 Child Development Center teachers. Qualitative research. In-depth interview 10 key Research data can be penetrated into 2 parts of the survey. Part 1 General information of the respondents. Part 2 Study the level of operation of child development centers under local administrative organizations. Chaiyaphum according to the standards of the National Early Childhood Development Center 2019. The statistics used in the study were the general data analysis of the sample group using descriptive statistics such as mean and hundred million. informants found that 1) the operation of the Child Development Center Overall, the operational level was at a high level. 2) Child Development Centers should manage all types of personnel especially. Child care teacher Ensuring sufficient numbers of children, managing the safety environment for students, providing standardized safe toys to keep them ready for use, encouraging students to store equipment properly and tidy.

Keywords: Child Development Center, Operational Development Guidelines, child care teacher

บทนำ

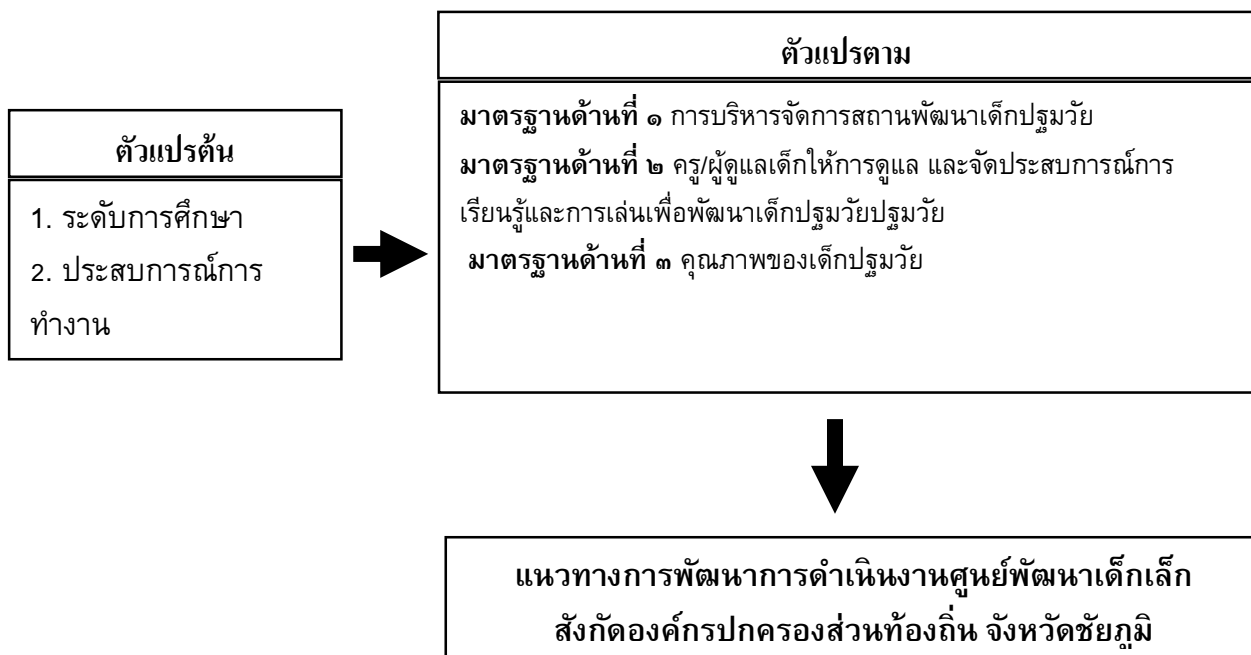
ในปัจจุบันประเทศไทยมีเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 6 ปี ที่มีพัฒนาการไม่สมวัยเป็นจำนวนมาก นับเป็นวิกฤตร้ายแรงต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ยังต้องใช้หลายมาตรฐานทำให้ผู้ปฏิบัติสับสนและต้องทำงานซ้ำซ้อน และยังไม่ได้นำผลการประเมินไปพัฒนาเท่าที่ควร ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมดจำนวน 361 แห่ง มีครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 619 คน มีจำนวนนักเรียน 14,819 คน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมีภารกิจสำคัญในงานด้านการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความหลากหลายในด้านศักยภาพและทรัพยากรที่แตกต่างกันซึ่งส่วนใหญ่จากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมเท่าที่ผ่านมายังไม่มีการนำมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ 2562 ซึ่งเป็นมาตรฐานรูปแบบปัจจุบัน มาศึกษาหาแนวทางการพัฒนาและการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ จึงถือเป็นมาตรฐานขั้นต้นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กของประเทศ และเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและจัดบริการให้เด็กปฐมวัยได้ ซึ่งเป็นความจำเป็นเร่งด่วน ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษาระดับการดำเนินงานเพื่อหาแนวทางพัฒนากับองค์กรต่อไป (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ 2564)

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้แบ่งการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ และศึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน

1.1 ประชากร คือ ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 619 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้ดูแลเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 243 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม แบ่งแบบออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากเว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ และค้นคว้า จากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

2) เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์ด้วยสถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย แล้วนำค่าที่ได้มาแปลผล

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ

นำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 ในข้อค้นพบที่มีระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด 3 อันดับแรกในแต่ละด้านมาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายซึ่งทำหน้าที่ประเมินความเหมาะสมในการหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 2 แห่ง แบ่งเป็นแต่ละ 1 คน ดังนี้ 1)ผู้อำนวยการกองการศึกษา แห่งละ 1 คน 2)หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แห่งละ 1 คน 3)นักวิชาการศึกษา แห่งละ 1 คน 4)ครูผู้ดูแลเด็ก แห่งละ 1 คน 5)ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่งละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และขออนุญาตเปิดเผยชื่อพร้อมบันทึกเสียงก่อนสัมภาษณ์

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นแบบความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถาม ได้กลับคืนมาครบตามจำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตารางดังนี้

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน 243 (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	53	21.81
1.2 หญิง	190	78.18
2. อายุ		
2.1 20-30 ปี	42	17.28
2.2 31-40 ปี	70	28.80
2.3 41-60 ปี	131	53.90
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	227	93.41
3.2 ปริญญาโท	11	4.52
3.2 สูงกว่าปริญญาโท	5	2.05
4. ประสบการณ์การทำงาน		
1.1 ต่ำกว่า 5 ปี	30	12.34
1.2 5-10 ปี	95	39.09
1.3 มากกว่า 10 ปี	118	48.55

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 78.18) มีอายุ 41-60 ปี (ร้อยละ 53.90) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 93.41) และมีประสบการณ์การทำงาน (ร้อยละ 48.55)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมและตามมาตรฐานแต่ละด้าน

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.41	0.32	มาก
2. มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.40	0.32	มาก

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ปฐมวัย			
3. มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย	4.43	0.34	มาก
รวม	4.41	0.31	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีระดับการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = .31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.34) รองลงมา คือ มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.32) และ มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยปฐมวัย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.32) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงาน จากตอนที่ 2 โดยเลือกข้อที่มีระดับการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับแรก ของมาตรฐานแต่ละด้าน รวมเป็น 9 ข้อ มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ จากนั้นนำไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายซึ่งทำหน้าที่ประเมินความเหมาะสม ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.1 ส่งเสริมให้มีการจัดอุปกรณ์ภาชนะและเครื่องใช้ส่วนตัวให้เพียงพอกับการใช้งานของเด็กทุกคน และดูแลความสะอาดและปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน คือ ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กจัดเตรียมอุปกรณ์ภาชนะและเครื่องใช้ส่วนตัวสำหรับเด็กทุกคน

1.2 ส่งเสริมการก่อสร้าง ปรับปรุงโครงสร้างและตัวอาคารอย่างมั่นคง ตั้งอยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย และมีสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน คือ ส่งเสริมการปรับปรุงห้องเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องโครงสร้างอาคารมั่นคง มีขอบเขตและทางเข้า-ออกที่ชัดเจน

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอาคารต้องมีพื้นที่ใช้สอยเป็นสัดส่วนตามกิจวัตรประจำวันของเด็กที่เหมาะสมตามช่วงวัย และ การใช้ประโยชน์ แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีพื้นที่พอเพียงสำหรับการจัดกิจกรรม และกิจวัตรประจำวันของเด็กพอเพียง

มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
“Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

2.1 เฝ้ารอติดตามพัฒนาการเด็กรายบุคคลเป็นระยะ เพื่อใช้ผลในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กทุกคนให้เต็มตามศักยภาพ แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้ดูแลเด็กควรมีการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก และบันทึกเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี

2.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมและประสบการณ์ด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์เบื้องต้นตามวัย โดยเด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัส และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน คือ ครูผู้ดูแลเด็กควรมีแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการ

2.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้เลือกใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี เครื่องเล่นและจัดสภาพแวดล้อมภายในภายนอก แหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัย ดังนั้น แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน คือ ครูผู้ดูแลเด็กต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้สื่ออย่างหลากหลาย ทั้งสื่อธรรมชาติ เป็นต้น

มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของ เด็กปฐมวัย

3.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กมีทักษะในการสื่อสารอย่างเหมาะสมตามวัย โดยใช้ภาษาไทยเป็นหลัก และมีความคุ้นเคยกับภาษาอื่นด้วย แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน คือ ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ฝึกทักษะในการสื่อสารให้กับเด็กอย่างเหมาะสมตามวัย

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กมีการพัฒนาการใช้ภาษาสมวัย คือ เด็กมีพฤติกรรมพัฒนาการด้านการใช้ภาษา (EL) สมวัยตามช่วงอายุ โดยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก ควรเฝ้ารอติดตามพัฒนาการด้าน (EL) ตามช่วงอายุที่ระบุในคู่มือ DSPM ควรมีการบันทึกข้อมูลรายบุคคลของเด็กโดยครูผู้ดูแลเด็ก

3.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กสามารถอดทน รอคอย ควบคุมตนเอง ยับยั้งชั่งใจ ทำตามข้อตกลง คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีกาลเทศะ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้สมวัย ดังนั้น แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน คือ ครูผู้ดูแลเด็กควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเฝ้ารอและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างใกล้ชิด อย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ มีการส่งเสริมสนับสนุนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชน และมีการแผนปฏิบัติการประจำปีได้เพื่อนำเข้าสู่แผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ โดยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 15
 “Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2022”
 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2565

มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหาร จัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดการ บุคลากรทุกประเภทโดยเฉพาะ ครูผู้ดูแลเด็ก ให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก ผู้บริหารสถานพัฒนาปฐมวัย หัวหน้า ระดับปฐมวัย ผู้ดำเนินกิจการมี คุณวุฒิ คุณสมบัติเหมาะสม บริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมเพื่อความ ปลอดภัยแก่นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกนารก ศรีกุลนะ (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านศรีดอนมูล ตำบลศรีดอนมูล อำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานการศึกษาระดับปฐมวัย จบการศึกษา ปฐมวัย มีการ พัฒนาตนเองในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่จำนวนครูผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแล เด็กมีจำนวนไม่ เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศญาภรณ์ วัดพ่วงแก้ว (2558) พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยอยู่ในระดับปัญหามากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้าน การบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการมีส่วนร่วม การสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริม เครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง

มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนา เด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างบูรณาการตามธรรมชาติของเด็ก ที่เรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัส ลงมือทำ ปฏิสัมพันธ์ และการเล่น มุ่งเน้นเฝ้าระวังติดตามพัฒนาการเด็กรายบุคคล เป็นระยะ เพื่อใช้ผลในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กทุกคนให้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศญา ภรณ์ วัดพ่วงแก้ว (2558) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลคลองแม่ลาย อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่ามีการจัดกิจกรรมที่สอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กอย่าง ต่อเนื่อง มี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลสิริ ชามมนตรี (2557) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กน่าน้อยอย่างยอดเยี่ยม สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่ สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของ เด็กปฐมวัย ครูผู้ดูแลเด็กควรมีการส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กมี พัฒนาการสมวัยโดยรวม 5 ด้าน เด็กควรมีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุขนิสัยที่เหมาะสม สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กนกนารก ศรีกุลนะ (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านศรีดอนมูล ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพการบริหารศูนย์ตาม มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับคุณภาพ ดี มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากร อยู่ในระดับคุณภาพ ปานกลาง มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย อยู่ในระดับคุณภาพ ปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ มีข้อเสนอแนะจากการค้นพบ ดังนี้

